

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2003-2004

10 FÉVRIER 2004

Proposition de loi modifiant les articles 491 et 496 du Code pénal en vue de réprimer l'appel frauduleux à la générosité

(Déposée par M. Ludwig Vandenhove)

DÉVELOPPEMENTS

Les collectes philanthropiques ont toujours existé et servent des objectifs très louables. Toutefois, leur crédibilité est minée par des personnes qui abusent de la générosité publique à des fins souvent purement personnelles. Le fait de ne pas affecter les moyens financiers à l'objectif pour la réalisation duquel on a sollicité le donateur ou le fait d'usurper le nom ou le soutien d'organisations ou de groupes cibles connus tels que les associations de personnes handicapées, les mouvements de jeunesse, les organisations de protection des animaux, ... pour inspirer la confiance ou susciter la pitié constituent des exemples classiques de tels abus.

Certes, ces pratiques sont déjà punissables — les articles 491 et 496 du Code pénal répriment un large éventail d'actes illicites dans ce domaine — mais, par la présente proposition de loi, nous entendons préciser que l'appel frauduleux à la générosité ne saurait en aucun cas être toléré, parce qu'il porte préjudice à des organisations et à des groupes qui fonctionnent correctement et parce qu'il porte atteinte à la crédibilité de l'ensemble du secteur. C'est pourquoi nous prévoyons d'inscrire dans les articles visés du Code pénal que pareil abus constitue une cause d'aggravation de la peine.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2003-2004

10 FEBRUARI 2004

Wetsvoorstel tot wijziging van de artikelen 491 en 496 van het Strafwetboek om het bedrieglijke gebruik van vrijgevigheid te beteugelen

(Ingediend door de heer Ludwig Vandenhove)

TOELICHTING

Menslievende inzamelacties zijn van alle tijden en behartigen zeer nobele doelstellingen. De geloofwaardigheid ervan wordt evenwel ondergraven door personen die veelal voor puur persoonlijke doeleinden misbruik maken van die vrijgevigheid. Klassieke voorbeelden hiervan zijn het niet-aanwenden van de financiële middelen voor het doel dat aan de gever is medegedeeld of het zich de naam of de steun aanmatigen van bekende organisaties of doelgroepen zoals personen met een handicap, jeugdverenigingen, dierenorganisaties, ... om vertrouwen te wekken of medelijden op te roepen.

Dergelijke praktijken zijn vandaag de dag weliswaar reeds strafbaar — de artikelen 491 en 496 van het Strafwetboek beteugelen een brede waaier van onrechtmatige daden in dat domein — maar met dit wetsvoorstel willen we verduidelijken dat het bedrieglijk gebruik van vrijgevigheid absoluut niet getolereerd kan worden, omdat het correct werkende organisaties en groepen benadeelt en de geloofwaardigheid van de hele sector aantast. Daarom schrijven we in de bedoelde artikelen van het Strafwetboek dergelijk misbruik als strafverzwarend element in.

Ludwig VANDENHOVE.

*
* *

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

À l'article 491 du Code pénal, l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 1er et 2 :

«La peine minimale est doublée si celui qui a commis les faits a fait appel à la générosité des gens dans un but philanthropique.»

Art. 3

À l'article 496 du même Code, modifié par la loi du 16 juin 1993, l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 2 et 3 :

«Les peines minimales prévues aux alinéas 1er et 2 sont doublées si celui qui a commis les faits a fait croire à l'existence d'un objet philanthropique fictif ou a utilisé frauduleusement le nom d'une action humanitaire existante ou d'une association de nature humanitaire.»

4 décembre 2003.

*
* *

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 491 van het Strafwetboek wordt tussen het eerste en het tweede lid het volgende lid ingevoegd:

«De minimumstraf wordt verdubbeld indien de feiten gepleegd zijn met een beroep op de vrijgevigheid van de mensen voor een menslievend doel.»

Art. 3

In artikel 496 van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij de wet van 16 juni 1993, wordt tussen het tweede en het derde lid het volgende lid ingevoegd:

«De in het eerste en het tweede lid bepaalde minimumstraffen worden verdubbeld indien de feiten gepleegd zijn door te doen geloven in het bestaan van een denkbeeldig menslievend doel dan wel door het valselijk aanwenden van de naam van een bestaande humanitaire actie of vereniging van humanitaire aard.»

4 december 2003.

Ludwig VANDENHOVE.